

Wordt werk veel zwaarder belast dan vermogen? Welnee, dat geldt pas vanaf twee keer modaal

Posted on 19 november 2026 by Han de Jong

Met de kleinst mogelijke meerderheid (76 tegen 74 stemmen) heeft de Tweede Kamer vorige week ingestemd met de zogenoemde 'miljonairsbelasting'. In box 3 geldt nu een tarief van 36 procent op inkomen uit vermogen. Dat wordt veranderd. Er komen twee schijven: inkomen uit vermogen tot 60.000 euro gaat worden belast tegen 35,5 procent, inkomen daarboven tegen 38,5 procent.

De nieuwe regeling en de manier waarop die door de Tweede Kamer is gekomen, heeft de nodige emoties opgeleverd. Laten we de feiten eens nuchter op een rij zetten. Box 2 en de schenk- en erfbelasting laat ik daarbij buiten beschouwing.

Provocerend en polariserend

Om te beginnen is de term 'miljonairsbelasting' onnodig provocerend en polariserend. De suggestie is dat we een tweedeling in de samenleving kunnen

maken tussen miljonairs en gewone, hardwerkende Nederlanders die minder vermogend zijn. Aan miljonairs kleeft iets ‘verkeerds’ en zij dienen te worden ‘aangepakt’. Het is populisme van de bovenste plank.

Een tweede opmerking vooraf is dat we voor de bevordering van ons nationale verdienvermogen mensen nodig hebben die bereid zijn investerings- en beleggingsrisico’s te nemen. Hoe de belastingheffing dat alles beïnvloedt, blijft in de discussie bijna volledig – en zeker volledig ten onrechte – buiten beschouwing. Kennelijk voelen Pro en Volt zelf al wel nattigheid want ze roepen op om de mogelijkheid van een ‘exit-belasting’ te onderzoeken.

Onjuist narratief

Het narratief van de indieners van deze belasting is dat we werk zwaarder belasten dan vermogen en dat daar een einde aan moet komen, want het is niet eerlijk. Van dat narratief klopt evenwel helemaal niets. Het verbaast dat partijen die tegen de wet hebben gestemd het onjuiste van dat narratief niet duidelijk naar voren hebben gebracht.

Het is waar dat op het inkomen in box 3 boven het heffingsvrije vermogen 36 procent wordt geheven en dat het hoogste tarief in box 1 (inkomen uit werk) 49,5 procent is. De tarieven van de eerste en de tweede schijf in box 1 zijn echter respectievelijk 35,75 en 37,56 procent. Bij een uitspraak over belastingdruk moet je vooral ook rekening houden met heffingskortingen. Bij lagere inkomens beperken die de belastingdruk op inkomen uit werken veel meer dan uit vermogen.

Bovendien blijft buiten beschouwing dat vermogen door inflatie erodeert. Inkomen uit werk wordt op gezette tijden aangepast op basis van cao’s, waarin inflatie doorgaans wordt gecompenseerd. Ook met dit verschil wordt totaal geen rekening gehouden – eveneens ten onrechte.

Voor de hand liggend cijferwerk

Om mijn bewering te onderbouwen dat we werk niet zwaarder belasten dan vermogen, zet ik twee personen naast elkaar. Beiden zonder fiscale partner, beneden de pensioenleeftijd en zonder verdere aftrekposten. De ene persoon heeft alleen inkomen uit vermogen, de ander heeft slechts inkomen uit werk. Ik ben geen belastingdeskundige en heb me laten bijstaan door ChatGPT en Copilot.

Het gaat in box 3 om geld, spaarrekeningen, effecten en ander onroerend goed dan de eigen woning. Gemakshalve beperk ik me tot iemand die zijn hele vermogen in effecten heeft belegd. Een gebruikelijke beleggingsportefeuille bestaat voor 60 procent uit aandelen en voor 40 procent uit obligaties. Zo'n portefeuille heeft in de afgelopen twintig jaar gemiddeld circa 6 procent per jaar opgeleverd, wellicht niet geheel toevallig het fictieve rendement dat de belastingdienst dit jaar hanteert.

Aangezien het hier gaat om de 'miljonairsbelasting', kijk ik eerst naar iemand met een vermogen van een miljoen. Bij het rendement van 6 procent is het inkomen dus 60.000 euro. Vanwege de heffingsvrijstelling wordt belasting geheven over 940.643 euro. Het berekende fictieve rendement daarover is 59.438 euro. Daarover wordt 36 procent belasting geheven, dat is 20.317 euro. In de 'miljonairsbelasting' gaat het tarief over zo'n inkomen van 36 naar 35,5 procent en daalt de belastingaanslag derhalve naar 20.035 euro.

Omslagpunt bij 95.000 euro

De andere persoon heeft hetzelfde inkomen, 60.000 euro, maar verdient dat door te werken. Die betaalt in de eerste schijf 35,75 procent over de eerste 38.883 euro van zijn inkomen en in de tweede schijf 37,56 procent over de resterende 21.117 euro. Daar gaan dan nog wel de algemene heffingskorting (in dit geval 1178 euro) en de arbeidskorting (4747 euro) vanaf. Dan resteert een bedrag van 15.906 euro te betalen belasting.

Van deze twee personen met hetzelfde inkomen, maar uit twee verschillende bronnen, betaalt degene die zijn inkomen uit vermogen haalt veel meer belasting, 27,8 procent meer om precies te zijn. Bij lagere inkomens is het verschil nog veel groter. Bij inkomens uit werk en uit vermogen van bijvoorbeeld 40.000 euro is de belasting op het inkomen uit vermogen meer dan het dubbele (!) van de belasting op werk.

Bij hogere inkomens draait het om, dan klopt het dat werk zwaarder wordt belast. Het omslagpunt, daar waar werk en inkomen even zwaar worden belast, ligt bij een vermogen van iets meer dan anderhalf miljoen en een inkomen van circa 95.000 euro.

Dus als Pro en Volt betogen dat we werk zwaarder belasten dan vermogen, gaat het om inkomens vanaf bijna twee keer modaal. Voor zover ik het mij kan herinneren is

het voor het eerst dat partijen van deze signatuur opkomen voor de werkende mens die minimaal twee keer modaal verdient.

Voor het overgrote deel van de bevolking geldt dat inkomen uit vermogen veel zwaarder wordt belast dan inkomen uit werk. Als er iets moet veranderen aan box 3, is dat een drastische verlaging van de belasting op niet al te hoge inkomens uit vermogen.

Inkomen uit werk:	Belastingdruk als % van het inkomen in 2026
EUR 40.000	16%
EUR 50.000	22%
EUR 60.000	27%
EUR 120.000	40%
Inkomen uit vermogen (anders dan spaargeld; verondersteld 6% rendement)	
EUR 40.000	33%
EUR 50.000	33%
EUR 60.000	33%
EUR 120.000	34%

Bron: Eigen berekeningen met behulp van ChatGPT en Copilot

Verschil met vijf jaar geleden

Een tweede deel van het narratief is dat het weleens tijd wordt dat we vermogen zwaarder gaan belasten. Ik verbaas me erover dat in de discussie nauwelijks is te horen dat de belasting op vermogen de laatste jaren al heel fors is verhoogd, vooral doordat het tarief in box 3 binnen een paar jaar is verhoogd van 30 naar 36 procent. Ik heb ChatGPT en Copilot gevraagd hoe de belastingbedragen zich verhouden tot vijf jaar geleden.

Iemand met een vermogen van een miljoen betaalde in 2021 12.150 euro aan box 3-belasting. In 2026 is dat dus, zoals hierboven uitgerekend, 20.317 euro. Dat is een zeer forse stijging (van 67 procent!). De belasting op inkomen uit werk is juist gedaald. Van 19.100 naar 15.906 euro.

Die daling komt door de verlaging van het tarief in de eerste schijf en de verhoging van de heffingskortingen. Bij de introductie van de 'miljonairsbelasting' werd aangevoerd dat geld van de 'rijken' moet worden overgeheveld naar de 'armen'. Zo'n Robin Hood-proces hebben we de afgelopen vijf jaar al volop meegemaakt.

Bij een vermogen van twee miljoen en een inkomen daaruit van 120.000 euro, moest in 2021 29.600 euro belasting worden betaald. In 2026 is dat gestegen tot 41.917 euro, een stijging van bijna 42 procent! Op hetzelfde inkomen uit werk moest in 2021 46.700 euro belasting worden betaald en in 2026 48.491 euro, een stijging van bijna 4 procent.

Je kunt natuurlijk ook kijken naar bijvoorbeeld iemand met een vermogen van vijf miljoen boven de vrijstellingsgrens. In 2021 betaalde zo iemand 85.500 euro aan belasting in box 3 en in 2026 103.000 euro. Dat is een stijging van 20 procent. Onder de 'miljonairsbelasting' gaat dat naar 113.700 euro, een stijging ten opzichte van 2021 van 33 procent.

Ook kun je kijken naar mensen met nog veel hogere vermogens. Maar ten eerste zijn er daar niet zo heel veel van, en bovendien weten zij vaak de belasting te ontwijken met complexe constructies.

Belasting in EUR in 2021 en 2026

	Inkomen/vermogen	**2021**	**2026**	'Miljonairsbelasting'
Werk	EUR 60.000	19.100	15.906	
Werk	EUR 120.000	44.700	45.700	
Vermogen	EUR 1 mln	12.500	20.317	20.035
Vermogen	EUR 2 mln	29.600	41.917	43.135
Vermogen	EUR 5 mln	85.500	103.000	113.700

Bron: Eigen berekeningen met behulp van ChatGPT en Copilot

Onhoudbare stelling

Concluderend zou je kunnen zeggen dat de stelling dat we werk veel zwaarder belasten dan vermogen, onhoudbaar is. Dat geldt pas vanaf twee keer modaal. Ten

opzichte van inkomen uit werk wordt inkomen uit vermogen bij inkomens ónder modaal extreem zwaar belast. Bovendien is de belasting op inkomen uit vermogen de laatste vijf jaar zeer fors verhoogd. Die behoort al tot de hoogste in de wereld en is zeker significant hoger dan in de landen om ons heen.

Voor ons verdienvermogen hebben we vermogen nodig, ondernemerschap en de bereidheid van mensen om investerings- en beleggingsrisico's te nemen. In hoeverre belastingheffing daarop invloed heeft, blijft in deze hele discussie ten onrechte volstrekt buiten beschouwing. Hetzelfde geldt voor de invloed van inflatie.

Volgens het amendement van Pro en Volt dient ook gekeken te worden naar een eventuele 'exit-belasting' voor mensen die hun vermogen naar het buitenland willen brengen. Kennelijk bevroeden deze partijen dat hun 'miljonairsbelasting' daartoe wel eens kan aanzetten. Het doet me denken aan Groucho Marx (*what's in a name?)* die geen lid wilde zijn van een club die hem als lid zou accepteren. Vrij naar Groucho vraag ik mij af wat het verschil is tussen zo'n exit-belasting en de Berlijnse Muur.

Wynia's Week *verschijnt 156 keer per jaar en wordt* ***volledig mogelijk gemaakt*** *door de donateurs. Doet u mee?* ***Doneren kan zo****.* ***Hartelijk dank!***